

Herindelingsadvies tot samenvoeging van de gemeenten Noordwijk & Noordwijkerhout

Gemeente
Noordwijkerhout

Herindelingsadvies

tot samenvoeging van de gemeenten Noordwijk & Noordwijkerhout

Inhoudsopgave

1. Samen met de buren	3
2. Karakteristieken Noordwijk en Noordwijkerhout	5
3. Kaart van de te vormen gemeente	6
4. Toetsing aan beleidskadercriteria	7
1. Draagvlak	7
2. Interne samenhang. Dorps- en kernenbeleid	9
3. Bestuurskracht	10
4. Evenwichtige regionale verhoudingen	11
5. Duurzaamheid	11
5. Financiën	12
6. Strategische visie organisatie	14
7. Herindelingstraject	15

1. Samen met de buren

De verhoudingen op het gebied van samenwerking zijn de afgelopen jaren snel gewijzigd.

Zo besloten de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen (HLT) in 2015 om per 1 januari 2017 ambtelijk te fuseren. Met het bundelen van de ambtelijke krachten achten zij zich voldoende in staat om de uitdagingen van de toekomst aan te kunnen. Vanwege de verschillende samenwerkingsverbanden raakt de ambtelijke fusie van de HLT-gemeenten ook de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout. Dit is een van de redenen dat Noordwijkerhout in het voorjaar van 2016 de gemeente Noordwijk heeft gevraagd om tot een gezamenlijk toekomstbeeld te komen voor samenwerking.

Zowel Noordwijk als Noordwijkerhout voelen zich bestuurlijk verantwoordelijk om gezien de vele ontwikkelingen die op de gemeenten afkomen, stil te staan bij de toekomst. Kernbegrippen daarbij zijn: borging lokale identiteit, positie in bestuurlijke verhoudingen, voldoende kracht om wettelijke taken uit te voeren en de inwoners van dienst te zijn.

In de zomer van 2016 is 5 weken lang campagne gevoerd onder het motto 'Samen met de buren'. De inwoners zijn daarmee in een vroeg stadium betrokken bij de voorbereiding op de verkenningstudie naar intensievere samenwerking tussen Noordwijk en Noordwijkerhout.

Op basis van deze opbrengst hebben de raden van beide gemeenten in september 2016 besloten tot een verkenningstudie naar Samenwerking tussen de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout. De aanbeveling van deze studie is dat een herindeling de beste optie is om op duurzame wijze de ambities en opgaven te realiseren.

Als eerste stap in het wettelijke traject om te komen tot een nieuwe gemeente, is op 20 april 2017 het herindelingsontwerp door de raden vastgesteld. Hiermee gaf men blijk van de wens tot vrijwillige samenvoeging van beide gemeenten.

De tweede stap in het herindelingsproces, om te komen tot een nieuwe gemeente per 1 januari 2019, is het herindelingsadvies voor de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout. Deze gemeente heeft als kernen Noordwijk Binnen, Noordwijk aan Zee, Noordwijkerhout en De Zilk.

Het herindelingsontwerp heeft gedurende acht weken ter inzage gelegen. Hierop zijn 12 zienswijzen ontvangen. De zienswijzen zijn verwerkt in de Nota van beantwoording zienswijzen. Het herindelingsadvies heeft een bijlagenboek. Dit bevat naast de Nota van beantwoording zienswijzen het logboek, waarin alle activiteiten met betrekking tot het herindelingsproces zijn opgenomen,

het antwoord op de motie van de gemeenteraad van Noordwijk van 20 april 2017, het rapport over de kracht van Noordwijk als zelfstandige gemeente, de financiële scan, de verkenningsstudie die ten grondslag lag aan het herindelingsontwerp en het raadsbesluit van Noordwijk op het verzoek tot het houden van een raadgevend referendum.

Toekomstbeeld nieuwe gemeente

De nieuwe gemeente bestaat uit een unieke, complementaire combinatie van kuststrook en bollenvelden. Samen vormen zij een strook van 14 km lang en 5 km breed met strand, duinen, bos, bollenvelden, weidegrond, landgoederen, hotels, campings, bungalowparken, drie bedrijventerreinen, vier dorpskernen en een buurtschap. Naast een rijk landschap, beschikt *Noordwijk* over sterke economische sectoren als toerisme en recreatie, congressen, ruimtevaarttechniek en de bollenteelt met aanverwante sectoren zoals de export, verpakkings- en machine-industrie. *Noordwijk* kenmerkt zich door een sterke verbondenheid in de kernen en een mentaliteit van hoge ambities en veel inzet vanuit de ondernemers. Een andere kwaliteit van *Noordwijk* is het aantrekkelijke

woonklimaat, dat met een gevarieerd woonaanbod en een goed voorzieningsniveau groeipotentie heeft, gegeven de onstuimige ontwikkeling van de Randstad. Het is zaak de economische ambities in balans te houden met het woonklimaat. Het dorpse karakter en de eigenheid van de kernen dienen behouden te blijven.

Naamgeving nieuwe gemeente

De naam van de *nieuwe gemeente is Noordwijk*. Hiertoe is besloten na goed onderling overleg tussen delegaties van beide gemeenteraden. Noordwijk is zowel op toeristisch gebied als door de associatie met het Europese ruimtevaartcentrum ESTEC een sterk merk, waar veel in is geïnvesteerd. Door deze naamkeuze profiteren beide gemeenten van de uitstraling van dit merk.

Waar in het herindelingsadvies wordt gesproken over de 'nieuwe gemeente Noordwijk' is dit cursief weergegeven.

De *nieuwe gemeente Noordwijk* is vol kansen en vormt een prachtig uitgangspunt om de toekomst met vertrouwen tegemoet te gaan.

2. Karakteristieken Noordwijk en Noordwijkerhout

Noordwijk

Noordwijk is een kustplaats met een eigen karakter, sfeer en cultuur. Die bepalen de bijzondere kracht van de samenleving en de kenmerkende identiteit van de leefomgeving. Hierdoor voelen de inwoners en ondernemers zich hier thuis, en hierdoor kiezen gasten er bewust voor om ons te bezoeken, om hier te verblijven of te congresseren.

De Noordwijker heeft daarbij:

- een grote 'drive' om een topkwaliteit-kustplaats te zijn met allure, die sfeervol, energiek, inspirerend en goed bereikbaar is;
- een brede wens tot diversiteit en kruisbestuiving tussen thema's die terugkomen in de leefomgeving;
- een wil om absoluut onderscheidend te zijn van andere kustplaatsen, vooral door behoud en versterking van het dorpse authentieke karakter, in de luwte te blijven maar wel goed verbonden te zijn met de drukke Randstad, en gericht op regionaal werken.

Visie

Noordwijk gaat voor een inspirerende en gastvrije kustplaats met topkwaliteit en allure.

Kerngegevens Noordwijk

Aantal inwoners	25.760
Totaal aantal woningen	11.000
Oppervlakte in km ²	52
Huishoudens	11.535
Groene druk (% inwoners 0 tot 15 jaar t.o.v. 15-64 jaar)	23,2
Grijze druk (% inwoners 65 jaar en ouder t.o.v. 15-64 jaar)	32,2

Noordwijkerhout

De gemeente Noordwijkerhout ligt in het hart van de Bollenstreek, tussen de bollenvelden, de duinen en de Noordzeekust, en vlakbij grote steden als Leiden, Den Haag en Amsterdam.

Noordwijkerhout heeft als missie:

- Proactief, zichtbaar en dienstbaar zijn te midden van saamhorig, gastvrij en ondernemend Noordwijkerhout. De kernwaarden zijn onderlinge verbondenheid, ondernemend en gastvrij.

Visie

Noordwijkerhout gaat voor een gastvrije gemeente, waar het prettig wonen en werken is voor jong en oud, in een open gebied met een vitale gemeenschap en een gezellig centrum met behoud van het dorpse karakter.

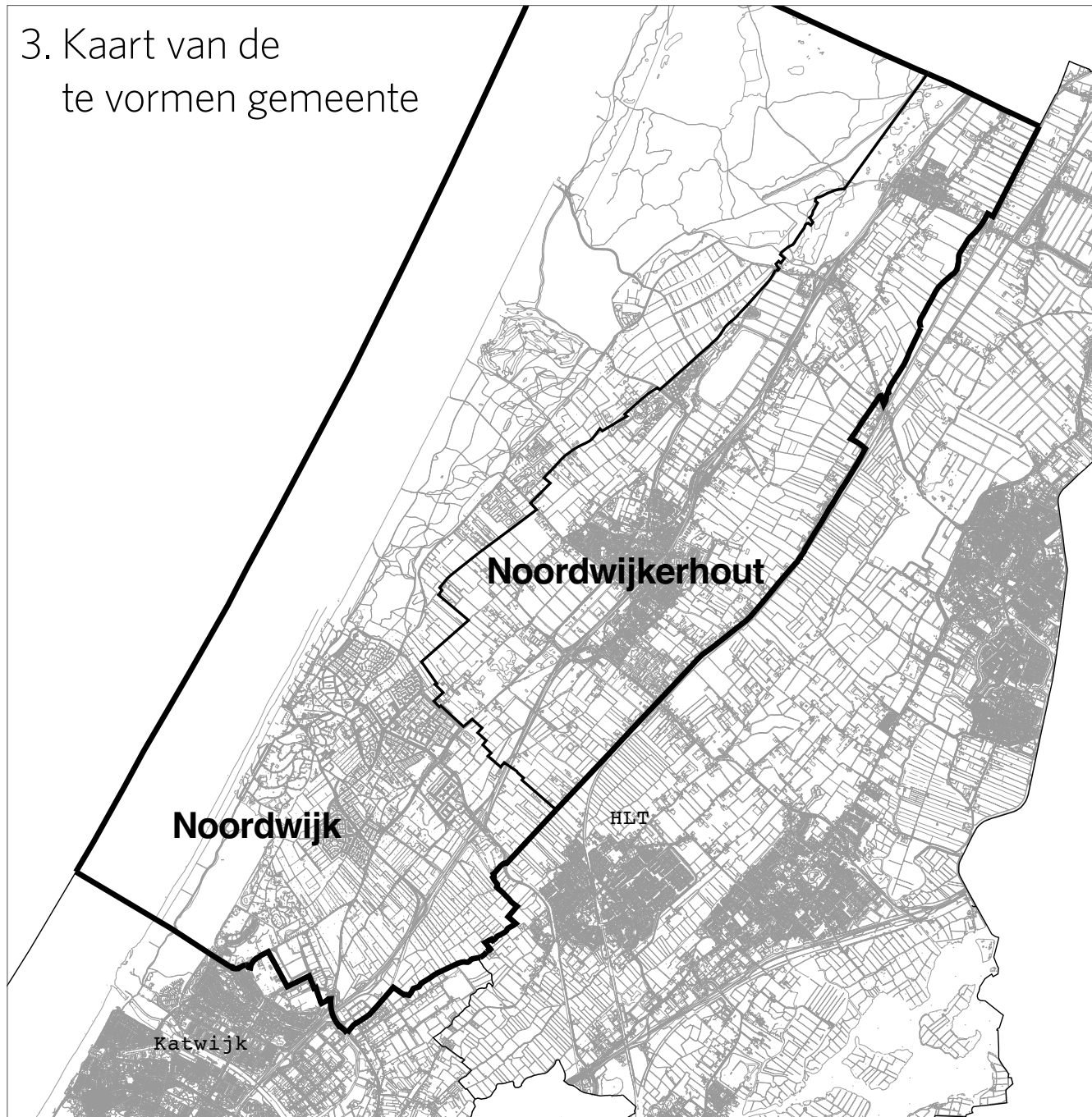
Kerngegevens Noordwijkerhout

Aantal inwoners	16.169
Totaal aantal woningen	6.867
Oppervlakte in hectare	2.341
Huishoudens	6.839
Groene druk (% inwoners 0 tot 15 jaar t.o.v. 15-64 jaar)	25,1
Grijze druk (% inwoners 65 jaar en ouder t.o.v. 15-64 jaar)	31,6

3. Kaart van de te vormen gemeente

4. Toetsing aan beleidskadercriteria

De minister toetst het herindelingsadvies aan de volgende 5 criteria van het beleidskader:

1. Draagvlak
2. Interne samenhang. Dorps- en kernenbeleid
3. Bestuurskracht
4. Evenwichtige regionale verhoudingen
5. Duurzaamheid

In dit hoofdstuk wordt voor elk van deze criteria een onderbouwing gegeven.

1. Draagvlak

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen lokaal bestuurlijk (gemeenteraden), regionaal (buurgemeenten, provincie) en maatschappelijk draagvlak (inwoners en maatschappelijke organisaties).

Lokaal bestuurlijk draagvlak

De gemeenteraden van Noordwijk en Noordwijkerhout hebben met de vaststelling van het herindelingsontwerp aangegeven vrijwillig te willen samengaan. De gemeenteraad van Noordwijk heeft hieraan in een motie de voorwaarde verbonden dat nog een aantal zaken zou worden uitgezocht. Dit betrof een onderzoek naar de kracht van Noordwijk als zelfstandige gemeente, de financiële positie van de nieuw te vormen gemeente alsmede de mogelijkheid van aansluiting van Noordwijkerhout bij de 7 sterrenambities van Noordwijk. De gemeenteraad heeft begin juni 2017 antwoord op de motie ontvangen. Het herindelingsontwerp is ter inzage gelegd, zodat iedereen de gelegenheid had een zienswijze in te dienen.

Maatschappelijk draagvlak

Ter voorbereiding op de verkenningsstudie naar de samenwerking tussen Noordwijk en Noordwijkerhout hebben de inwoners in de zomer van 2016 de gelegenheid gekregen om input te leveren voor het onderzoek naar intensievere samenwerking. Dit onder het motto 'Samen met de burens'. Naast een bewonersbijeenkomst op 24 augustus 2016 kon men 5 weken lang via mail en Twitter reageren. Ook zijn dialoogsessies georganiseerd voor inwoners en verenigingen, met bedrijven en met het maatschappelijk middenveld. In januari 2017 vonden deze bijeenkomsten plaats. Vanwege de geringe belangstelling hiervoor is het aantal van 4 teruggebracht naar 2 avonden. Alle reacties zijn meegenomen in de verkenningsstudie naar samenwerking.

Noordwijkerhout

In de aanloop naar de definitieve besluitvorming heeft de burgemeester van Noordwijkerhout op donderdag 8 juni 2017 live op Facebook vragen van inwoners beantwoord. Hierbij kregen inwoners de mogelijkheid om hun vragen in te sturen via Facebook en fusie@noordwijkerhout.nl. Tevens hebben op zaterdag 10 juni 2017 de gemeenteraad en het college van Noordwijkerhout deelgenomen aan een fusierondrit waarbij zij naar verschillende locaties in De Zilk en Noordwijkerhout zijn gefietst om met inwoners in gesprek te gaan over de mogelijke fusie. Ten slotte is ook het digitaal burgerpanel van Noordwijkerhout ingezet door het invullen van een vragenlijst. Daaruit komt naar voren dat een meerderheid (248) van de respondenten (440) voor een fusie is. Uit de inzet van de activiteiten kwam naar voren dat burgers zich zorgen maken over het in stand blijven van het voorzieningenniveau, eventuele stijging van woonlasten, het behoud van karakter/identiteit en eventuele wijzigingen in de woningbouwplannen rondom de Bavo en Het Zilt. Tevens zien de burgers de fusie als kans om het openbaar vervoer tussen Noordwijk, Noordwijkerhout en de Zilk beter te organiseren.

Noordwijk

In Noordwijk hebben raadsleden op donderdag 8 en zaterdag 10 juni 2017 een rondrit gemaakt in een fusietuktuk langs een zestal verschillende locaties. Hierbij is inwoners gevraagd naar hun kijk op een fusie met Noordwijkerhout. In totaal zijn 236 inwoners bevroegd, waarvan er 183 positief over de fusie waren. 48 waren tegen fusie en 5 neutraal. Als belangrijkste aandachtspunten werden genoemd het behoud van de eigen identiteit, woningbouw voor starters en senioren, goede voorzieningen in beide dorpen, ouderenzorg en de parkeerproblematiek. Ook op social media werd veel over de fusie gesproken. Dit leverde soms felle discussies op, vaak met dezelfde reageerders. Tevens is een inleidend verzoek tot het houden van een raadgevend referendum ingediend, met 227 handtekeningen. De gemeenteraad van Noordwijk heeft hier op 6 juli een besluit over genomen. Dit besluit is opgenomen in de bijlage.

Het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld ervaren Noordwijk en Noordwijkerhout als toegankelijk en het contact met de gemeenten als laagdrempelig. De ambtelijke organisaties worden als kwetsbaar ervaren gelet op taken en voorliggende opgaven. Ten slotte past de schaal van de gemeente niet altijd bij de hoge ambities. De ondernemers en het maatschappelijke middenveld zien bij een herindeling veel kansen en geven aan dat de gemeenten niet stil moeten blijven staan, gelet op de machtsverschuivingen in de regio. Inwoners herkennen de toegankelijkheid van beide gemeenten en hebben behoeften aan een dienstverlening op maat. Ook wordt waarderend gesproken over de voorzieningen, maar zijn er ook zorgen over in standhouding hiervan. Nadrukkelijk wordt gewezen op de verschillen in dorpen en gemeenschappen, en de kracht en zwakte die deze met zich meebrengt. Inwoners zien kansen bij intensievere samenwerking tussen de gemeenten en geven aan dat relaties nu toch al over de grenzen heen gaan en culturen alsnog behouden zullen blijven.

Uit de zienswijzen valt op te maken dat er naast voorstanders ook tegenstanders van een fusie zijn. De bezwaren zijn vooral procesmatig van karakter. De gemeenteraden zijn van mening dat het proces zorgvuldig is verlopen. Overigens is intensieve samenwerking of fusie in het verleden al meerdere malen onderwerp van onderzoek geweest. De mogelijke voor- en nadelen zijn bekend. De ingediende zienswijzen en reacties hebben geen aanleiding gegeven tot een ander inzicht.

Regionaal draagvlak

Onderdeel van de verkenningsstudie waren gesprekken met andere overheden, zoals de omliggende gemeenten Leiden, Katwijk, Hillegom-Lisse-Teylingen, en de provincie Zuid-Holland. In die gesprekken is ingegaan op de beelden van de gesprekspartners over Noordwijk en Noordwijkerhout en de samenwerking.

Er zijn verschillende eerdere pogingen tot verdergaande samenwerking gedaan, waarvan de ambtelijke fusie van de gemeenten Hillegom-Lisse-Teylingen de meest recente beweging in de regio is. Die verschillende pogingen hebben geleid tot een 'vastgeroeste' beeldvorming over elkaar. Uit de gesprekken blijkt dat men erbij gebaat is wanneer er sterke burens ontstaan waarmee versterkt kan worden samengewerkt. Ook het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties in de regio hebben daar belang bij.

Vanuit de gemeenten Teylingen en Hillegom zijn reacties ontvangen waarin de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout succes wordt gewenst bij de voorbereidingen tot herindeling. Vanuit de regiogemeenten zijn geen zienswijzen ontvangen tegen de herindeling.

Op basis van de input die is voortgekomen uit de vele activiteiten die zijn georganiseerd en de signalen die klinken vanuit het bedrijfsleven en de regio kan worden geconcludeerd dat er een groot draagvlak binnen de

beide gemeenten aanwezig is om door te gaan op de ingeslagen weg tot herindeling.

2. Interne samenhang. Dorps- en kernenbeleid

Vanuit historisch-geografisch perspectief ligt er een unieke, maar ook logische relatie tussen Noordwijk en Noordwijkerhout. Langgeleden waren Noordwijk en Noordwijkerhout een gouw op de noordelijke oever van de Rijn, bestaande uit een aaneengesloten open kustgebied en een bebost binnenduigebied. In 889 ontving graaf Gerolf een giftbrief van de koning van Lotharingen, dat hij werd beleend met de ambachtsheerlijkheid Northgo; 'gouw ten noorden' van den Rijn. Na de dood van graaf Gerolf werd zijn zoon Dirk I de nieuwe eigenaar. In 1231 vond er een goederenverdeling plaats tussen Wilhelmus en Gerardus Fratres de Northeke. De ene zoon kreeg Nortich, het huidige Noordwijk. De andere Nortich in den Houte, Noordwijkerhout. Bijna 800 jaar later komen de gebieden weer samen.

In de nieuw te vormen gemeente liggen vier unieke kernen, ieder met andere karakters, prioriteiten en ambities. De gemeente Noordwijk bestaat uit de kernen Noordwijk Binnen en Noordwijk aan Zee. Noordwijkerhout bestaat uit de kernen Noordwijkerhout en De Zilk. Wat de kernen delen, is de verbondenheid en de grote betrokkenheid van de bevolking in de vorm van een sterk verenigingsleven en participatie in de samenleving. De *gemeente Noordwijk* zet daarom sterk in op een adequaat kernenbeleid: het realiseren van opgaven vanuit de basis van de kernen. Dat kan door meer op kernenniveau te gaan werken, hierop te besturen en beleid in te richten. Wij zien in dit kader een faciliterende (dienstbare) bestuursstijl die sterk anticipeert op een behoefte van een kern. In deze visie leidt een schaalvergroting tot een directere verbinding tussen *Noordwijk* en de afzonderlijke kernen. De samenleving verandert snel en ingrijpend. Burgers

worden mondiger, zelfstandiger en mobiliseren zich eenvoudiger dan ooit door de inzet van nieuwe technieken. De nieuwe gemeente zit dan ook niet stil en wacht niet af, maar is proactief, vernieuwend en dienstbaar. Zowel in haar kernenbeleid, haar dienstverlening, als in haar visie op de samenleving en op de organisatie. Als voorbeeld van die pro-activiteit heeft Noordwijk recentelijk de Omgevingsvisie 2030 ontwikkeld met 7 sterren (thema's) die de 4 kernen van de nieuwe gemeente de komende jaren moet laten stralen.

- Energieke samenleving
- Rijke natuur en mooi landschap
- Geweldige sportmogelijkheden
- Uitstekende bereikbaarheid
- Sfeervolle dorpscentra
- Veelzijdige economie en toerisme
- Aantrekkelijke leefomgeving

Noordwijkerhout onderschrijft de zeven sterren en neemt deze als uitgangspunt bij de ontwikkeling van de nieuwe omgevingsvisie. Hierbij zal een intensief participatietraject worden doorlopen om een gedragen omgevingsvisie te realiseren. Op die manier wordt de basis gevormd voor de samenlevingsvisie en de omgevingsvisie van de nieuwe gemeente.

De omgevingsvisie heeft tot doel inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen uit te dagen om ideeën te ontwikkelen en kansen te benutten vanuit nieuwe trends, inzichten en beleidskaders. Met het concretiseren van de sterren komen de 4 kernen van een nieuwe gemeente meer tot hun recht en bouwen we samen aan de toekomst van de nieuwe gemeente. In de nog te ontwikkelen samenlevingsvisie zal de nadruk liggen op een dienstbare, faciliterende overheid te midden van een actieve, leefbare samenleving voor en door iedereen. Ongeacht leeftijd, achtergrond en omstandigheden,

zullen bewoners kansen en ondersteuning moeten krijgen zodat zij actief blijven meedoen aan de samenleving. Ook hier is oog voor de diversiteit van de kernen. Gezamenlijk vormen de samenlevingsvisie, de omgevingsvisie en het eveneens te ontwikkelen dienstverleningsconcept de 3 belangrijkste pijlers voor de beleidsontwikkeling van de nieuwe gemeente. Deze pijlers zijn met elkaar verbonden in de strategische visie.

Het is van betekenis dat de nieuwe gemeente een interne samenhang kent, die identiteit geeft aan de nieuwe bestuurlijke eenheid waarbij het belang van dorpen en kernen volop wordt erkend en hartelijk wordt omarmd. Door de sterke geografische en historische verbondenheid, een adequaat kernenbeleid waarin oog is voor de complementaire verschillen en overeenkomsten van de Noordwijkse en Noordwijkerhoutse bevolking, wordt voldaan aan het criterium van interne samenhang.

3. Bestuurskracht

Bestuurskracht is de mate waarin een gemeente bestuurlijk en organisatorisch in staat is haar maatschappelijke opgaven op te pakken en wettelijke taken adequaat te vervullen, waarbij recht wordt gedaan aan en in het belang van de maatschappelijke omgeving wordt gehandeld. Uit het verkenningsonderzoek blijkt dat de bestuurlijke fusie voor Noordwijk en Noordwijkerhout de volgende positieve effecten heeft:

- één set ambities, gebaseerd op een gezamenlijke visie op de omgeving en de lokale gemeenschappen;
- een krachtige positie in de regio, beter in staat om de belangen van de nieuwe gemeente te behartigen;
- in de beleving van de regionale partners een meer daadkrachtiger en meer stabiele samenwerkingspartner;

- een goede basis om structureel te werken aan de ontwikkeling van de kwaliteit van de ambtelijke organisatie (professionalisering) gericht op (toekomstige) opgaven;
- minder kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie.

Noordwijk en Noordwijkerhout nemen samen deel aan 10 samenwerkingsverbanden. De omvang van de nieuwe gemeente stelt hogere eisen aan het bestuur en geeft kansen voor verdere professionalisering van de ambtelijke organisatie. Doordat de nieuwe gemeente een bestuurlijke eenheid vormt, die een groter aantal inwoners en een groter grondgebied vertegenwoordigt, kan zij meer invloed uitoefenen op de regionale agenda en het realiseren van eigen ambities.

Noordwijkerhout gaf als initiatiefnemer duidelijk aan dat zij, om aan de toekomstige bestuurlijke opgaven te kunnen voldoen, onderzoek naar de mogelijkheid van intensivering van de samenwerking met Noordwijk verkoos boven de mogelijkheid om als zelfstandige gemeente door te gaan. De raad van Noordwijk heeft in haar vergadering van 20 april 2017 in een motie voorgesteld onderzoek te doen naar de mogelijkheid voor Noordwijk om zelfstandig te blijven. Het onderzoeksbureau komt tot de conclusie dat de gemeente Noordwijk (voorlopig) zelfstandig kan blijven. De vraag is echter tegen welke prijs en/of met welke ambitie. Naar verwachting ontstaan er door zelfstandigheid risico's op de onderwerpen Wmo en participatie in het sociaal domein. Tevens bestaan diezelfde risico's bij de realisatie van de hoge ambities van de omgevingsvisie in combinatie met de uitvoering van de omgevingswet. Ook ontstaat een risico voor het voortbestaan van huidige samenwerkingsverbanden met onder andere Noordwijkerhout. De opgaven en risico's blijven aangaan als zelfstandige gemeente brengt de noodzaak tot extra investeringen met zich mee. Dit maakt

dat Noordwijk en Noordwijkerhout weloverwogen en met overtuiging de keuze maken samen verder te gaan als nieuwe gemeente. De herindeling zorgt voor een versterking van de bestuurlijke sturing en de ambtelijke organisatie zodat zij in staat zijn hun maatschappelijke opgaven op te pakken en wettelijke taken adequaat te vervullen.

4. Evenwichtige regionale verhoudingen

Geografisch gezien is er sprake van een logische eenheid, namelijk een aaneengesloten grondgebied. Beide gemeenten grenzen in het noorden aan de provincie Noord-Holland.

De nieuwe gemeente (ca. 42.000 inwoners) grenst in het oosten aan de gemeenten Hillegom (ca. 21.000 inwoners), Lisse (ca. 22.500 inwoners) en Teylingen (ca. 36.000 inwoners), en ten zuiden aan de gemeente Katwijk (ca. 62.500 inwoners).

In de verkenningsstudie is naar voren gekomen dat men één strategische samenwerkingspartner ziet als kans en niet als bedreiging. De positionering in het sociaal domein en het ruimtelijk domein is van belang, zowel voor de positie in de regio als voor maatwerk van de eigen bevolking. Met de herindeling wordt geanticipeerd op het in evenwicht brengen en houden van regionale verhoudingen.

5. Duurzaamheid

De nieuwe gemeente hoort duurzaam in staat te zijn de gemeentelijke taken (zelfstandig) uit te voeren. De samenvoeging van de gemeente Noordwijk en Noordwijkerhout zorgt voor een nieuwe gemeente met een potentiële groei naar ca. 50.000 inwoners, een oppervlakte van ca. 7.500 ha en 4 kernen. Zowel qua inwonersaantal als omvang ontstaat er een gemeente die toekomstbestendig is. Zij beschikt over voldoende bestuurskracht om op langere termijn haar taken uit te voeren, ook als zich verdere decentralisaties van taken van het Rijk en de provincie voordoen.

De omvang stelt de nieuwe gemeente in staat om als volwaardige partner in en buiten de regio op te treden. De schaalvergroting zal daarnaast leiden tot meer aandacht voor de 4 kernen. De Omgevingsvisie 2030 die de komende jaren samen met inwoners, ondernemers en het maatschappelijk middenveld wordt geconcretiseerd, is daar een goed voorbeeld van. Met de herindeling is de nieuwe gemeente toekomstbestendig en voldoet zij aan het laatste criterium.

5. Financiën

Noordwijk

De gemeente Noordwijk heeft haar financiën op orde. De huidige begroting 2017-2020 heeft een positieve balans van kosten en opbrengsten en kent in 2017 een positief begrotingsresultaat van € 59.809,-. Daarnaast heeft de gemeente Noordwijk reserves ter hoogte van bijna € 93 miljoen waarbinnen voldoende ruimte beschikbaar is om mogelijke risico's op te vangen. Eigen inkomstenbronnen zijn de gemeentelijke belastingen, opbrengsten van diverse grondposities en renteopbrengsten uitgezette gelden. De gemeente Noordwijk staat net als andere gemeenten voor de uitdaging om de komende jaren de wegvallende precario-opbrengsten te compenseren.

Noordwijk

Algemene reserves	8.383
Bestemmingsreserves inclusief gebouwen	37.164
Overige reserves	47.277
Voorzieningen	13.811
Totale begroting lasten	83.909
Totale begroting baten	83.969

Algemene cijfers 2017 (bedragen x € 1.000)

Noordwijkerhout

Ook de gemeente Noordwijkerhout heeft haar financiën op orde. De begroting 2017 en de meerjarenraming 2018-2020 zijn in evenwicht. Er is wel sprake van een hoge belastingdruk, maar dit staat in verhouding tot het voorzieningenniveau in de gemeente. Om de ambities blijvend waar te kunnen maken, zullen de reserves aangesproken moeten worden.

Noordwijkerhout

Algemene reserves	21.446
Bestemmingsreserves	13.994
Voorzieningen incl. gebouwen	3.004
Totale begroting lasten	35.755
Totale begroting baten	35.837

Algemene cijfers 2017 (bedragen x € 1.000)

Lastenbeeld Noordwijk en Noordwijkerhout

Woonlasten 2016	Tarief OZB	Gemid. WOZ waarde	Aanslag OZB	Tarief Afval	Tarief Riool	Totale woonlasten
Noordwijk	0,1220%	311.532	380,07	272,16	149,06	801,29
Noordwijkerhout	0,0881%	254.173	223,93	300,12	269,16	793,21

Financiële situatie nieuwe gemeente

Om van start te kunnen gaan als nieuwe gemeente is een gezonde financiële basis noodzakelijk. Om de financiële positie van de nieuw te vormen gemeente en de effecten van de herindeling in beeld te brengen is een scan uitgevoerd. Denk bij de financiële positie aan het financiële beleid en bijbehorende harmonisering, de lokale lasten en het maken van afspraken over investeringen die Noordwijk en Noordwijkerhout nog vóór de herindeling van plan zijn. De financiële scan kent onder meer de volgende conclusies:

- Beide gemeenten hebben een financiële positie die voldoende is. Dit wordt geconcludeerd ten aanzien van de weerbaarheid, stabiliteit en flexibiliteit van de gemeentelijke financiën van beide gemeenten. De risico's van beide gemeenten worden voldoende afgedekt door de beschikbare weerstandscapaciteit. Ook ten aanzien van het grondbedrijf bestaat er bij de gemeenten voldoende weerstandscapaciteit. De meerjarenbegroting van beide gemeenten is meerjarig structureel en reëel in evenwicht.
- De algemene uitkering uit het gemeentefonds is € 351.208,- lager voor de fusiegemeenten dan voor de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout bij elkaar opgeteld.
- Het is waarschijnlijk dat de bestuurskosten zullen dalen. Dit kan in verband gebracht worden met de daling van de inkomsten uit de algemene uitkering.

- Voor frictiekosten kunnen de gemeenten een bedrag van € 5.613.543,- tegemoet zien verdeeld over een periode van 5 jaar.
- De beheerplannen van beide gemeenten zijn actueel en financieel voldoende passend bij de ambities van de desbetreffende gemeente. Uit deze plannen komt geen achterstallig onderhoud naar voren.
- De kapitaallastennorm van de beide gemeenten is voldoende om nieuwe (vervangings-) investeringen te doen behorende bij de ambities van de desbetreffende gemeente.

Aanvullend op de financiële scan heeft de raad van Noordwijk in een motie voorgesteld na te gaan of er risico's bestaan binnen de financiële huishoudingen die van invloed kunnen zijn op de financiën van de nieuw te vormen gemeente. De accountant heeft bij de jaarrekening 2015 van de gemeente Noordwijkerhout, net als bij de jaarrekening 2015 van de gemeente Noordwijk, een goedkeurende verklaring verstrekt. Er zijn in het kader van getrouwheid en rechtmatigheid geen afwijkingen geconstateerd, rekening houdend met de gehanteerde tolerantiegrenzen. Met uitzondering van de uitgaven sociaal domein is de controle van de jaarrekeningen 2016 van de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout gereed. En heeft niet geleid tot materiële aanpassingen.

6. Strategische visie organisatie

In de aanloop naar een nieuwe gemeente is een strategische visie een belangrijk instrument voor het bepalen van de ambitie als wenkend perspectief. In deze visie wordt duidelijk wat voor soort gemeente we willen zijn, de positie van de nieuwe gemeente in de regio gemarkeerd en wordt sturing gegeven aan de ontwikkeling van de samenlevingsvisie, het dienstverleningsconcept en het organisatieconcept van de nieuwe gemeente.

Pro-activiteit, modernisering en dienstbaarheid zijn uitgangspunten voor de nieuwe gemeente. Dit vertaalt zich naar een samenlevingsvisie die oog heeft voor een energieke samenleving en een overheid die daarbij aansluit door zich dienstbaar en proactief op te stellen. Daar hoort ook een modern, vernieuwend en optimaal ingericht dienstverleningsconcept bij met een passend kernenbeleid, gericht op de verschillende behoeften en wensen van de kernen. In de nieuwe gemeente wordt de afstand tussen inwoners en gemeente(bestuur) groter, zowel fysiek als gevoelsmatig. In het dienstverleningsconcept zullen afspraken worden opgenomen over contact en bereikbaarheid van bestuurders, raadsleden en medewerkers. Uitgangspunt is dat zij zichtbaar en bereikbaar zijn.

Organisatie

Een proactieve, dienstbare en vernieuwende houding is niet alleen naar buiten toe gericht, maar komt van binnenuit en is daarom verweven met de identiteit van de nieuwe organisatie. Wat voor soort organisatie de gemeente wil zijn zal verder worden neergelegd in een besturings- en organisatieconcept. Ook de huisvesting van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie zal nog worden uitgewerkt.

Voor de ambtelijke organisatie is wettelijk bepaald dat medewerkers (voorlopig) overgaan in dienst van de nieuwe gemeente. Voor de burgemeester, griffier en gemeentesecretaris geldt dat zij eervol worden ontslagen met ingang van de datum van herindeling. In de aanloop naar de herindeling wordt een Sociaal Plan opgesteld en uitgewerkt. Hierin worden alle uitgangspunten over de omgang met het personeel naar een nieuwe gemeente opgenomen.

De gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout zijn reeds verbonden door diverse regionale opgaven en samenwerkingsverbanden. Door de herindeling neemt op een aantal terreinen de bestuurlijke drukte af en ontstaat een duurzame bestuurlijke oplossing voor de grens overstijgende ruimtelijke, maatschappelijke en economische opgaven. De nieuwe gemeente biedt door haar schaal een scala aan mogelijkheden en kansen, waardoor het geheel meer is dan de som der delen.

7. Herindelingstraject

Na vaststelling van het herindelingsadvies door de gemeenteraden van Noordwijk en Noordwijkerhout op 6 juli 2017 volgen er nog verschillende stappen alvorens de herindeling een feit is.

Tijdschema	
Verzending herindelingsadvies aan de provincie	7 juli 2017
Verzending herindelingsadvies door provincie aan minister	juli 2017
Wettelijk traject onder regie van de minister	juli 2017 - 1 januari 2019
Verkiezingen nieuwe gemeenteraad	november 2018
Start nieuwe gemeente	1 januari 2019

Nadat het herindelingsadvies is vastgesteld, wordt het toegezonden naar Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland, met het verzoek om deze, voorzien van een zienswijze, toe te sturen aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).